

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА СПОРТУ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ**

ПРОГРАМА

практично-орієнтованого іспиту

для бакалаврів спеціальності
227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної форми навчання

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Програма практично - орієнтованого іспиту для бакалаврів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної форми навчання.

Укладачі: В.М. Касянчук, В.М., Антонюк-Кисіль, В.С., Созонюк О.С., Саламадзе О.О., Чепурка, Є.О., Серган. Рівне. РДГУ. 2026. 34 с.

Програма практично- орієнтованого іспиту затверджена на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Протокол від “28” квітня 2026 року № 4

Завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

(проф. Інна СЯСЬКА)

Програма схвалено навчально-методичною комісією факультету психології, здоров'я людини та спорту

Протокол від “29” квітня 2026 року № 4

Голова навчально-методичної комісії факультету психології, здоров'я людини та спорту

(доц. Ірина ЛЕВЧУК)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ОСП(К)І - це іспит, яким визначається готовність здобувача до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти, під час якого оцінюються клінічна майстерність і відповідні компетентності шляхом демонстрування практичних (клінічних) знань і навичок на реальному об'єкті (стандартизований пацієнт) або на моделі (фантом, муляж, симулятори тощо).

ОСП(К)І, як складова атестації оцінює відповідність компетентності (практичні навички) здобувача вимогам, визначеним стандартом вищої освіти та освітньою програмою у клінічній частині, яку неможливо оцінити методом стандартизованого тестування.

Відповідальні працівники кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії готують методичне забезпечення ОСП(К)І (завдання, сценарії, алгоритми та чек-листи), а також відповідають за забезпечення належної роботи екзаменаційної комісії в цілому під час екзаменаційного періоду ОСП(К)І. Паспорти екзаменаційних станцій адаптують до технічних можливостей приміщень ЗВО. Деталі клінічних сценаріїв студентам не розголошують.

Методичне забезпечення станцій (паспорт екзаменаційної станції) включає такі складові:

1. Назва станції.
2. Загальна інформація: компетентності, які оцінюються навичкою; профіль паспорту станції; матеріально-технічне забезпечення.
3. Завдання для здобувача з описом умови задачі чи іншою відповідною інформацією, необхідною для виконання завдання.
4. Алгоритми дій здобувача освіти при виконанні певної клінічної ситуації (перелік комунікативних і практичних дій).
5. Бланк перевірки якості виконання навички (чек-лист).

ОСП(К)І проводять в аудиторіях, імітаційній кімнаті та навчальних лабораторіях РДГУ, де під час іспиту ведеться постійне спостереження.

Кожну станцію розміщують в окремій аудиторії. На дверях чітко вказують номери станцій та їх назву.

Іспит розпочинається згідно графіка та відповідно до затвердженого розкладу.

Одночасно іспит складає одна академічна група здобувачів. Усі здобувачі однієї групи складають іспит одночасно, але на кожній окремій станції – лише по одному студенту. При цьому вони проходять однакові випробування з послідовним переходом від станції до станції за індивідуальним маршрутом.

До складання іспиту допускаються здобувачі, які вчасно з'явилися, одягнені у спеціалізований одяг (медичний/спортивний костюм та змінне

взуття) та мають документ, який засвідчує особу (паспорт громадянина України, студентський квиток, залікова книжка тощо). Студент, який запізнився, до складання іспиту не допускається. У разі відсутності студента на іспиті йому надається можливість перенести його у визначений термін, відповідно до затвердженого розкладу.

Під час інструктажу студентів перед початком іспиту (у день іспиту) знайомлять з правилами проведення ОСП(К)І, форматом іспиту, порядком проходження станцій.

Під час іспиту студент проходить визначену кількість станцій в одному напрямку згідно з отриманим маршрутом. Час виконання завдання на кожній станції становить 9 хвилин. Перерва між станціями становить 1 хвилину, під час якої студент здійснює перехід до іншої станції. Виконання завдань на станціях починається та закінчується за сигналом (дзвінок або інші голосові засоби).

Перерва між групами становить 10 хвилин та використовується для зміни завдань.

Під час іспиту студентам заборонено спілкуватися між собою, використовувати навчальні та допоміжні матеріали, користуватися гаджетами. При порушенні вище зазначених норм студентом, складання ним іспиту припиняється, оцінка за складання іспиту виставляється «не склав».

ОСП(К)І оцінює:

- Комунікативні навички.
- Практичні (мануальні) навички:
 - базові практичні (мануальні) навички – техніка виконання фізикального обстеження,
 - ускладнені практичні (мануальні) навички – фізикальне обстеження з метою ідентифікації та інтерпретації симптомів і синдромів,
 - візуальне виявлення ознак.
- Маніпуляції.
- Когнітивні навички.

Оцінка роботи студента проводиться за чек-листом, який складений на основі алгоритму дій у певній клінічній ситуації. Кожній станції та пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Значення кожного пункту може бути різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо.

Максимальна оцінка за виконання завдання на 1 станції становить 12,5 балів. Після проходження всіх станцій проводять підрахунок набраних балів. Максимальна кількість балів становить 100 (з урахуванням кількості 8 станцій, які увійшли до ОСП(К)І).

Іспит вважається складеним, якщо студент набрав не менше 60 балів, тобто 60% від максимальної кількості. Після складання іспиту студентами однієї групи екзаменатори передають чек-листи секретарю, який вносить інформацію у відповідні облікові форми (відомості).

Практико-орієнтований іспит спрямований на оцінювання у здобувачів рівня засвоєння практичних навичок з базових клінічних дисциплін бакалаврського рівня вищої освіти. Проведення ОСП(К)І вимагає відповідного обладнання, організаційного та навчально-методичного забезпечення згідно стандарту, ретельної підготовки здобувачів вищої освіти.

Сценарії демонстрації навичок на станціях ОСК(П)І

І СТАНЦІЯ «ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПРОБИ» (ауд.6а - І поверх)

Обладнання: секундомір, тонометр, фонендоскоп, калькулятор, затискач для носа, кушетка, стілець, бланки для заповнення і оцінки результатів, олівці або ручки

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: оцінка постурального балансу (проба Ромберга).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта;
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику його виконання;
4. Обробіть руки антисептичним засобом.
5. Запропонуйте пацієнту зайняти положення стоячи: п'яти разом, руки витягнуті вперед, пальці злегка роздвинуті.
6. Під час проведення цього тесту фізичний терапевт обов'язково знаходиться поруч, щоб запобігти падінню хворого в разі втрати ним рівноваги!
7. Відзначаємо напрямок похитування (вліво, вправо, вперед, назад) і час до початку гойдання.
8. Якщо пацієнт не хитається, просимо закрити очі, щоб оцінити його стійкість при відсутності зорового контролю над рівновагою.
9. Дивимося чи посилюється атаксія (похитування) при закриванні очей, а також відзначається чи тремор пальців, рук, ніг або тулуба, тремтіння повік.
10. Оцініть отримані результати і зробіть висновок.
11. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.
12. Після дзвінка здайте бланк відповіді екзаменатору і перейдіть на наступну станцію

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 2.

Назва навички: визначення реактивності автономної нервової системи (ортостатична проба).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. З'ясуйте, як звертатися до пацієнта;
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику його виконання.
4. Обробіть руки антисептичним засобом.
5. Запропонуйте пацієнту зайняти положення лежачи.

6. Підрахуйте пульс за 15 сек і визначте ЧСС за хвилину.
7. Запропонуйте досліджуваному повільно встати (за 2-3 сек).
8. Підрахуйте пульс за 15 сек і визначте ЧСС за хвилину.
9. Через 3 хв. перебування пацієнта в положенні стоячи, підрахуйте пульс за 15 сек і визначте ЧСС за хвилину.
10. Результати функціональної проби занесіть у бланк відповіді;
11. Оцініть отримані результати і зробіть висновок.
12. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.
13. Після дзвінка здайте бланк відповіді екзаменатору і перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеженням (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 3.

Назва навички: оцінка відновних процесів серцево-судинної системи при навантаженні (Проба Мартіне-Кушелєвського).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта;
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику виконання.
4. Обробіть руки антисептичним засобом.
5. Запропонуйте пацієнту зайняти положення сидячи.
6. Підрахуйте пульс за 10 сек. (Частоту пульсу підраховуйте за 10 секундні інтервали часу доти, поки не буде отримано три однакові значення підряд).
7. Визначте вихідний рівень АТ у положенні сидячи. Для цього накладіть манжетку тонометра на ліве плече і через 1-1,5 хв. (час, необхідний для зникнення реакції, що може з'явитися при накладанні манжети) визначте АТ.
8. Запропонуйте пацієнту, не знімаючи манжети, встати і зробити 20 присідань за 30 сек. (руки повинні бути витягнуті вперед).
9. Після навантаження пацієнт сідає і на 1-ій хвилині відновлюваного періоду протягом перших 10 сек. у нього підрахуйте частоту пульсу, а протягом наступних 40 секунд 1-ої хв. виміряйте АТ.
10. В останні 10 сек. 1-ої хв. та на 2-ій і 3-ій хвилинах відновлюваного періоду за 10-ти сек. інтервали часу знову підрахувати частоту пульсу до тих пір, поки він не повернеться до вихідного рівня, причому однаковий результат повинен повторитися 3-и рази підряд.
11. Рекомендується підраховувати частоту пульсу не менш 2,5–3-х хвилин, оскільки існує можливість виникнення “негативної фази пульсу” (тобто зменшення його величини нижче від вихідного рівня), що може бути результатом надмірного підвищення тону парасимпатичної НС.
12. Якщо пульс не повернувся до вихідного рівня упродовж 3-х хвилин відновлювальний період слід вважати незадовільним і визначати далі немає сенсу. Після 3-х хв. виміряйте востаннє АТ.
14. Результати функціональної проби занесіть у бланк відповіді, оцініть отримані

результати і зробіть висновок.

16. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.

17. Після дзвінка здайте бланк відповіді екзаменатору і перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеженням (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

II СТАНЦІЯ «ТЕРАПЕВТИЧНІ ВПРАВИ ПРИ РІЗНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ» (ауд.7а - I поверх)

Обладнання: кушетка, стілець, обладнання зали «Кінезіотерапії/ЛФК»: м'ячі, гантелі 1-2 кг, еспандери, фітболи, бодібар, балансуєчі платформи, дошка Євмінова, карімат.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: Демонстрація активних вправ при ішемічному інсульті.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Обговоріть з пацієнтом план дій та порядок проведення активних вправ.
5. Продемонструйте пацієнту завдання та наголосіть на ключові моменти.
6. Переконайтесь, що пацієнт все правильно зрозумів, зайняв правильне вихідне положення і готовий до виконання активних вправ.
7. Проведіть виконання активних вправ:
 - активні вправи для плечового суглобу, ліктьового суглобу, променево-зап'ясткового суглобу, пальців рук за допомогою здорової верхньої кінцівки;
 - активні вправи для плечового суглобу, ліктьового суглобу, променево-зап'ясткового суглобу, пальців рук з полегшенням, використовуючи поверхню стола;
 - активні вправи на відновлення дрібної моторики.
8. Страхуйте пацієнта, коментуйте правильність виконання, підбадьоруйте пацієнта.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Вміння правильно позиціонувати пацієнта для проведення терапевтичних вправ (2,5 б.).
- Вміння надавати інструкції щодо відповідних дій (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, страхувати пацієнта і корегувати його дії (2,5 б.).

Номер сценарію 2.

Назва навички: Демонстрація активних вправ при сколіозі.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Обговоріть з пацієнтом план дій та порядок проведення активних вправ.
5. Продемонструйте пацієнту завдання та наголосіть на ключові моменти.
6. Переконайтесь, що пацієнт все правильно зрозумів, зайняв правильне вихідне положення і готовий до виконання активних вправ.
7. Проведіть виконання активних вправ:
 - провести розминку;
 - підготувати дошку Євмінова до роботи, встановивши правильний кут;
 - пояснити пацієнту правила розміщення на дошці Євмінова;
 - провести активні вправи з різних вихідних положень.
8. Страхуйте пацієнта, коментуйте правильність виконання, підбадьоруйте пацієнта.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Вміння правильно позиціонувати пацієнта для проведення терапевтичних вправ (2,5 б.).
- Вміння надавати інструкції щодо відповідних дій (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, страхувати пацієнта і корегувати його дії (2,5 б.).

Номер сценарію 3.

Назва навички: Демонстрація активних вправ при остеохондрозі попереково-крижового відділу хребта.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Обговоріть з пацієнтом план дій та порядок проведення активних вправ.
5. Продемонструйте пацієнту завдання та наголосіть на ключові моменти.
6. Переконайтесь, що пацієнт все правильно зрозумів, зайняв правильне вихідне положення і готовий до виконання активних вправ.
7. Проведіть виконання активних вправ:
 - провести розминку;
 - підготувати робоче місце;
 - провести активні вправи з різних вихідних положень без обладнання;
 - провести активні вправи з різних вихідних положень застосовуючи обладнання (наприклад, з фітболом).
8. Страхуйте пацієнта, коментуйте правильність виконання, підбадьоруйте пацієнта.

9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Вміння правильно позиціонувати пацієнта для проведення терапевтичних вправ (2,5 б.).
- Вміння надавати інструкції щодо відповідних дій (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, страхувати пацієнта і корегувати його дії (2,5 б.).

Номер сценарію 4.

Назва навички: Демонстрація активних вправ при хронічному бронхіті.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Обговоріть з пацієнтом план дій та порядок проведення активних вправ.
5. Продемонструйте пацієнту завдання та наголосіть на ключові моменти.
6. Переконайтесь, що пацієнт все правильно зрозумів, зайняв правильне вихідне положення і готовий до виконання активних вправ.
7. Проведіть виконання активних вправ:
 - провести розминку;
 - підготувати робоче місце;
 - провести активні вправи з різних вихідних положень без обладнання;
 - застосовувати дренажні дихальні вправи при відпочинку між вправами;
 - провести активні вправи з різних вихідних положень застосовуючи обладнання (наприклад, з валиком, фітболом).
8. Страхуйте пацієнта, коментуйте правильність виконання, підбадьорюйте пацієнта.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Вміння правильно позиціонувати пацієнта для проведення терапевтичних вправ (2,5 б.).
- Вміння надавати інструкції щодо відповідних дій (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії (2,5 б.).
- Вміння, за необхідності, страхувати пацієнта і корегувати його дії (2,5 б.).

ІІІ СТАНЦІЯ «ОЦІНКА ЗАГАЛЬНОГО СТАНУ ПАЦІЄНТА ТА АНТРОПОМЕТРІЯ» (ауд.6б – І поверх)

Обладнання: стілець, ростомір, ваги, сантиметрова стрічка, дерматогліфічний олівець, лінійка, калькулятор, термометр, спірометр, динамометр, каліпер.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: оцінювання загального стану пацієнта.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику його виконання.
4. Обробіть руки антисептичним засобом.
5. Запропонуйте пацієнту зайняти зручне положення та оцініть загальний стан шкірних покривів (забарвлення, вологість, тургор, еластичність).
6. Виміряйте температуру тіла пацієнта, ЧСС та АТ.
7. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
8. Проведіть спірометрію та підрахуйте частоту дихання та визначення ритмічності дихання.
9. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
10. Оцініть отриманий результат.
11. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.

Результати навчання, які оцінюються:

1. Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
2. Вміння правильно визначити температуру, ЧСС та АТ (2,5 б.).
3. Вміння правильно визначити ЖЄЛ та частоту дихання (2,5 б.).
4. Вміння правильно оцінити результати вимірювань (2,5 б.).
5. Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).

Номер сценарію 2.

Назва навички: визначення показнику індексу маси тіла (ІМТ).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику його виконання.
4. Запропонуйте пацієнту повернутися до штанги ростоміра спиною і стати, як по команді «струнко», доторкнувшись потилицею, між лопатками, сідницями, п'ятками. Показники довжини тіла фіксуються на стійці ростоміра за нижнім краєм планшетки, що доторкається до тімені голови.
5. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
6. Перед зважуванням необхідно перевірити точність установки терезів.
7. Запропонуйте пацієнту стати рівно на середину вагової ділянки терезів.
8. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
9. На підставі виконаного дослідження розрахуйте індекс маси тіла (ІМТ) за формулою $ІМТ = \text{маса тіла в кг} / \text{зріст в м}^2$
10. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
11. Оцініть отриманий результат.
12. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику визначення зросту і маси тіла (2,5 б.).

- Вміння правильно визначити індекс маси тіла (ІМТ) (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати вимірювань (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).

Номер сценарію 3.

Назва навички: Оцінка типу постави

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся.
2. Чітко представтеся.
3. Майте привітний вираз обличчя.
4. Розмовляйте приємним тоном.
5. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
6. Проінструкуйте пацієнта про мету тесту та методику його виконання.
7. Запропонуйте пацієнту зняти верхній одяг і зайняти В.П. - стоячи, п'яти разом, носки нарізно, руки вздовж тулуба.
8. Оглядаючи пацієнта спереду, оцініть положення голови, розташування ключиць, стан грудної клітки, стан живота.
9. Оглядаючи пацієнта ззаду, оцініть стан ліній надпліч, розташування лопаток, стан трикутників талії, розташування сідничних складок.
10. Оглядаючи пацієнта збоку, оцініть стан живота, вираженість фізіологічних вигинів: поперекового і шийного лордозу, грудного кіфозу.
11. Під час виконання тесту контролюйте стан пацієнта питаннями: «Як Ви себе почуваєте?»
12. Результати тесту занесіть у бланк відповіді.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику визначення типу постави (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тесту (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 4.

Назва навички: вимірювання сили і тонуусу м'язів та визначення постави за методом ромба Мошкова (ступінь викривлень хребта).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Дермографічним олівцем позначте антропометричні точки на тілі пацієнта.
5. Сантиметровою стрічкою виміряйте відстані між ним за методикою Мошкова.
6. Оцініть тип постави.
7. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
8. Проведіть динамометрію та оцініть тонус м'язів.
9. Результати дослідження занесіть у бланк відповіді.
10. Оцініть отриманий результат.
11. В коректній та доступній формі поясніть пацієнту результати дослідження.
12. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Вміння правильно визначити тип постави (2,5 б.).
- визначати антропометричні точки на тілі пацієнта (2,5 б.).
- Вміння правильно проводити динамометрію (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тесту (2,5 б.).

**IV СТАНЦІЯ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В ОРТОПЕДІЇ ТА ТРАВМАТОЛОГІЇ»
(ауд.4а - II поверх)**

Обладнання кушетка, стілець, сантиметрова стрічка, лінійка секундомір, бланки для заповнення і оцінки результатів, олівці або ручки, гоніометр, динамометр.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: Оцінка пасивного діапазону руху в кульшовому суглобі

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Стати з боку здорової кінцівки.
2. Запропонувати пацієнту зайняти вихідне положення лежачи на спині.
3. Однією рукою захопити гоміку здорової ноги зверху в дистальній частині, а другою рукою зафіксувати коліно.
4. Пасивно зігнути ногу пацієнта в коліні і стегні два-три рази, наближаючи коліно до грудей. Повернути ногу у вихідне положення.
5. Результат занести у бланк відповіді.
6. Завести долоню однієї руки знизу гомілки здорової ноги, а другою – зафіксувати таз із протилежного боку.
7. Виконати максимальне відведення ноги в кульшовому суглобі два-три рази. Повернути ногу у вихідне положення.
8. Результат занести у бланк відповіді.
9. Стати з протилежного боку від здорової кінцівки.
10. За можливості, зігнути уражену ногу в коліні і поставити її схресно.
11. Однією рукою захопити дистальну частину гомілки здорової ноги зверху, а другою – зафіксувати таз зверху з протилежного боку.
12. Виконати максимальне приведення здорової ноги в кульшовому суглобі два-

три рази. Повернути ногу у вихідне положення.

13. Результат занести у бланк відповіді.

14. Стати з боку здорової кінцівки.

15. Зігнути здорову ногу в коліні і стегні на 90° , однією рукою підтримуючи гомілку знизу, а другою – фіксуєючи дистальну частину стегна.

16. Виконати максимальну зовнішню ротацію два-три рази. Повернути ногу у вихідне положення.

17. Результат занести у бланк відповіді.

18. Повторити дії, описані в пункті 15-17, з тією різницею, що потрібно виконувати внутрішню ротацію.

19. Запропонувати пацієнту зайняти вихідне положення лежачи на животі.

20. Однією рукою захопити дистальну частину стегна здорової ноги знизу, а другою – зафіксувати таз зверху.

21. Виконати пасивне розгинання ноги в кульшовому суглобі два-три рази. Повернути ногу у вихідне положення.

22. Результат занести у бланк відповіді.

23. Повторити тест для іншої (ураженої) нижньої кінцівки.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (1 бал);
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей (3 бали);
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження та тестування (5 балів);
- Точно документувати дані обстеження (3,5 бали).

Номер сценарію 2.

Назва навички: Мануально- м'язове тестування м'язів, що беруть участь у відведенні стегна

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Почати тестування зі здорової кінцівки.
2. Терапевт пропонує пацієнту зайняти вихідне положення лежачи на спині, руки вздовж тулуба, пальці під сідницями.

3. Терапевт фіксує таз з боку ноги, яку тестують, і дистальну частину гомілки іншої ноги.
4. Терапевт дає команду: «Максимально відведіть стегно». Під час відведення нога ковзає по кушетці вбік.
5. Під час виконання тесту терапевт контролює стан пацієнта запитаннями: «Як Ви себе відчуваєте?», «Чи не відчуваєте болю в суглобі?».
6. Терапевт пропонує пацієнту зайняти вихідне положення лежачи на боці, одна рука під головою, а інша – в упорі перед грудьми.
7. Терапевт фіксує нижню ногу в дистальній частині гомілки.
8. Терапевт дає команду: «Максимально відведіть стегно вбік».
9. Терапевт пропонує пацієнту відвести ногу, яку тестують. Кладе свою руку зверху на дистальну частину гомілки і створює незначний опір.
10. Терапевт пропонує пацієнту відвести ногу, яку тестують. Кладе свою руку зверху на дистальну частину гомілки і створює значний опір.
11. Результати тесту занести у бланк відповіді.
12. Повторити тест для іншої (ураженої) нижньої кінцівки.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (1 бал);
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей (3 бали);
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження та тестування (5 балів);
- Точно документувати дані обстеження (3,5 бали).

Номер сценарію 3.

Назва навички: Тест Боудена (Bowden).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Пояснити пацієнту, що він має прийняти положення стоячи або сидячи.
2. Попросити пацієнта сильно стиснути рукою манжету тонометра, роздуту до 30 мм рт. ст., або стискаючи манжету, утримувати тиск у ній на заданому фізичним терапевтом рівні.
3. Оцінити результати тесту: збільшення болю над латеральним виростком і на

початку сухожилля розгиначів передпліччя вказує на епікондиліт (латеральний епікондиліт, «лікоть тенісиста»).

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (1 бал);
- Вміння правильно провести тест (3 бали);
- Вміння коректно оцінити функції у пацієнта (5 балів);
- Вміння передавати свої знання (3,5 бали)

Номер сценарію 4.

Назва навички: Оцінювання «суглобової гри» в плечовому суглобі

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Відкрити тестовану ділянку тіла.
2. Пояснити пацієнту, що він має прийняти вихідне положення сидячи.
3. Розташуватись ззаду-збоку. Відвести руку пацієнта до 90°. Однією рукою підтримувати відведену руку пацієнта, іншою тиснути зверху на головку плечової кістки.
4. Оцінити «суглобову гру» в цьому напрямку.
5. Розташуватись ззаду-збоку. Відвести руку пацієнта і зафіксувати відведене плече в дистальній ділянці суглоба (за головку плечової кістки), іншою рукою тиснути вниз в проксимальній ділянці суглоба (на лопатку й акроміальний кінець ключиці).
6. Оцінити «суглобову гру» в цьому напрямку.
7. Розташуватись збоку. Обома руками обхопити плечовий суглоб так, щоб одна рука знаходилась на проксимальній частині суглоба, а інша на дистальній. Виконувати зустрічні рухи руками. Змінюючи положення рук, можна обстежувати по колу весь суглоб.
8. Оцінити «суглобову гру» в цьому напрямку.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (1 бал);
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей (3 бали);
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження та тестування (5 балів);
- Точно документувати дані обстеження (3,5 бали).

Номер сценарію 5.

Назва навички: Соматоскопічне оцінювання постави.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Оцінити фізіологічність вигинів хребта під час огляду збоку (шийний лордоз, грудний кіфоз та нижній фізіологічний вигин вперед у поперековому відділі (лордоз)).
2. Під час огляду спереду послідовно оцінити: 1) положення голови; 2) положення плечового поясу; 3) форму і положення грудної клітки; 4) форму і розмір трикутників талії, рівні тазових кісток, форму і положення живота; 5) положення і форму ніг.
3. Під час огляду ззаду послідовно оцінити: 1) положення голови; 2) особливості плечового поясу; 3) положення лопаток; 4) форму і розмір трикутників талії.
4. Для виявлення функціональних порушень постави дермографічним олівцем позначити чотири точки (вершини ромба Машкова): остистий відросток сьомого шийного хребця (точка А); нижні кути лопаток (точки Б1 і Б2); остистий відросток п'ятого поперекового хребця (точка В).
5. Записати результати соматоскопічного оцінювання постави.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (1 бал);
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей (3 бали);
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження (5 балів);
- Точно документувати дані обстеження (3,5 бали).

У СТАНЦІЯ «ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНІ МАНІПУЛЯЦІЇ» (ауд.2 – II поверх)

Обладнання: стілець, інгалятор (небулайзер), спірометр, динамометр, ліжко.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: фізіотерапія при захворюваннях дихальної системи.

Алгоритм дії студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта;
3. Проінструкуйте пацієнта про мету дослідження та методику його виконання;
4. Обробіть руки антисептичним засобом.
5. Запропонуйте пацієнту зайняти положення сидячи.
6. Підготовка приладу (небулайзера).
7. Наповніть резервуар небулайзера розчином для інгаляцій відповідно до інструкції та рекомендацій лікаря. Приєднати мушкет або маску до резервуару. Увімкнути небулайзер, та перевірте, щоб аерозоль рівномірно формувався.
8. Пацієнт тримає мушкет в губах, або притуляє маску до рота і носу. Дихання глибоке, рівномірне, спокійне. Пацієнт постійно знаходиться під наглядом.
9. Тривалість проведення процедури 10-15 хв. для дорослих, та 7-10 хв. для дітей.
10. Після проведеної процедури рекомендовано утриматись протягом 20-30 хв. від прийому їжі, активних фізичних навантажень, куріння.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (2,5 бали)
- Знати методику процедури тестування. (2,5 бали)
- Вміння правильно оцінити результати тестування. (2,5 бали)
- Здатність керувати процедурою обстеження. (2,5 бали)
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення. (2,5 бали)

Номер сценарію 2.

Назва навички: фізіотерапія при серцево-судинних захворюваннях.

Демонстрація активних вправ при ішемічному інсульті.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта.
4. Обговоріть з пацієнтом план дій та порядок проведення активних вправ.
5. Продемонструйте пацієнту завдання та наголосіть на ключові моменти.
6. Переконайтесь, що пацієнт все правильно зрозумів, зайняв правильне вихідне положення і готовий до виконання активних вправ.
7. Проведіть виконання активних вправ:
 - активні вправи для плечового суглобу, ліктьового суглобу, променево-зап'ясткового суглобу, пальців рук за допомогою здорової верхньої кінцівки;
 - активні вправи для плечового суглобу, ліктьового суглобу, променево-зап'ясткового суглобу, пальців рук з полегшенням, використовуючи поверхню стола;
 - активні вправи на відновлення дрібної моторики.
8. Страхуйте пацієнта, коментуйте правильність виконання, підбадьоруйте пацієнта.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (2,5 бали)
- Вміння правильно позиціонувати пацієнта для проведення терапевтичних вправ. (2,5 бали)
- Вміння надавати інструкції щодо відповідних дій. (2,5 бали)
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії. (2,5 бали)
- Вміння, за необхідності, страхувати пацієнта і корегувати його дії. (2,5 бали)

Номер сценарію 3.

Назва навички: фізіотерапія при неврологічних захворюваннях; мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні гомілки.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Стати з боку здорової кінцівки.
2. Запропонувати пацієнту зайняти В.П. лежачи на боці здорової кінцівки, при цьому нога в коліні зігнута з максимальною амплітудою, одна рука пацієнта під головою, а інша – в упорі перед грудьми.
3. Підняти верхню ногу, підтримуючи її знизу рукою в області гомілки і дистальної частини стегна, а другою рукою зафіксувати коліно здорової кінцівки.
4. Запропонувати пацієнту максимально розігнути ногу, ковзаючи нею по кушетці.
5. Запропонувати пацієнту сісти на край кушетки.
6. Запропонувати пацієнту розігнути здорову ногу в коліні з максимальною можливою амплітудою.
7. Запропонувати пацієнту розслабитися.
8. Запропонувати пацієнту повторити дії описані в пунктах 6-7. При цьому здійснювати незначний опір однією рукою на дистальну частину гомілки здорової ноги, а другою рукою фіксувати дистальну частину стегна здорової ноги.
9. Запропонувати пацієнту повторити дії описані в пунктах 6-7. При цьому здійснювати значний опір однією рукою на дистальну частину гомілки здорової ноги, а другою рукою фіксувати дистальну частину стегна здорової ноги.
10. Результати тесту занести у бланк відповіді.
11. Виконати тест для іншої (ураженої) нижньої кінцівки.
12. Результати тесту занести у бланк відповіді.
13. Порівняти результати здорової і ураженої кінцівки.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (2,5 бали)
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей. (2,5 бали)
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження та тестування. (2,5 бали)
- Вміння точно документувати дані обстеження. (2,5 бали)
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії. (2,5 бали)

Номер сценарію 4.

Назва навички: фізіотерапія в травматології; оцінка активного діапазону руху в кульшовому суглобі

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта.
3. Поясніть мету вашого візиту пацієнту.
4. Проінструкуйте пацієнта щодо виконання тесту.
5. Виконайте тест/навичку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та оцініть отримані результати.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Запропонувати пацієнту зайняти В.П. лежачи на спині.
2. Стати з боку здорової кінцівки.
3. Запропонувати пацієнту зігнути ногу в колінному суглобі і максимально зігнути ногу в кульшовому суглобі.
4. Провести вимірювання амплітуди активного згинання у кульшовому суглобі.
5. Результат занести у бланк відповіді.
6. Запропонувати пацієнту максимально відвести ногу в кульшовому суглобі, ковзаючи нею по кушетці.
7. Провести вимірювання амплітуди активного відведення у кульшовому суглобі.
8. Результат занести у бланк відповіді.
9. Максимально відвести пацієнту протилежну ногу в кульшовому суглобі.
10. Запропонувати пацієнту максимально привести ногу в кульшовому суглобі, ковзаючи нею по кушетці.
11. Провести вимірювання амплітуди активного приведення у кульшовому суглобі.
12. Результат занести у бланк відповіді.
13. Запропонувати пацієнту зайняти В.П. лежачи на животі.
14. Стати з боку здорової кінцівки.
15. Запропонувати пацієнту максимально розігнути пряму ногу в кульшовому суглобі.
16. Провести вимірювання амплітуди активного розгинання у кульшовому суглобі.
17. Результат занести у бланк відповіді.
18. Запропонувати пацієнту сісти на край кушетки, зігнувши ноги в коліні на 90° і підкласти під дистальну частину стегна здорової кінцівки валик.
19. Запропонувати пацієнту виконати зовнішню ротацію в кульшовому суглобі.

- 20.Провести вимірювання амплітуди активної зовнішньої ротації у кульшовому суглобі.
- 21.Результат занести у бланк відповіді.
- 22.Запропонувати пацієнту виконати внутрішню ротацію в кульшовому суглобі.
- 23.Провести вимірювання амплітуди активної внутрішньої ротації у кульшовому суглобі.
- 24.Результат занести у бланк відповіді.
- 25.Виконати тест для іншої (ураженої) нижньої кінцівки.
- 26.Результати тесту занести у бланк відповіді.
- 27.Порівняти результати здорової і ураженої кінцівки.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (2,5 бали)
- Знання конкретного методу обстеження, його мети та цілей. (2,5 бали)
- Вміння використовувати відповідні методи обстеження та тестування. (2,5 бали)
- Вміння точно документувати дані обстеження. (2,5 бали)
- Вміння, за необхідності, демонструвати відповідні дії. (2,5 бали)

Номер сценарію 5.

Назва навички: фізіотерапія при хірургічних захворюваннях; позиціонування пацієнта у ліжку (зміна положення пацієнта у ліжку залежно від розташування на ліжку – вище до подушки, ближче до краю ліжка і тд.)

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – вище до подушки.
5. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – ближче до краю ліжка.
6. Простежте виконання родичами даного завдання.
7. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
8. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (2,5 бали)
- Вміння правильно та безпечно переміщувати пацієнта у ліжку. (2,5 бали)
- Вміння правильно розташовувати подушки. (2,5 бали)
- Вміння правильно фіксувати пацієнта під час переміщення. (2,5 бали)
- Вміння передавати свої знання. (2,5 бали)

VI СТАНЦІЯ «ПОЗИЦІЮВАННЯ І ЗАСОБИ ПЕРЕСУВАННЯ» (ауд.5 – II поверх)

Обладнання: тростини, милиці, ходунки, інвалідні візки, ремені безпеки та фіксатор, ліжко, бланки для заповнення і оцінки результатів, олівці або ручки.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: Пересаджування хворого з ліжка у візок.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – із положення лежачи у положення сидячи.
5. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта – із положення сидячи на ліжку у положення сидячи у візку.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
7. Очікуйте дзвінка, поки екзаменатор для оцінює вашу роботу.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; **(0,5 бала)**
- Вміння правильно та безпечно переміщувати пацієнта з положення лежачі у ліжку до візка; **(3 бала)**
- Вміння правильно користуватись візком; **(3 бала)**
- Вміння правильно фіксувати пацієнта під час переміщення; **(3 бала)**
- Вміння передавати свої знання. **(3 бала)**

Номер сценарію 2.

Назва навички: Позиціонування пацієнта на бік і розміщення його в цьому положенні.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – ближче до краю.
5. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта – із положення лежачи в положення на бік.
6. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
7. Очікуйте дзвінка, поки екзаменатор для оцінює вашу роботу.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; **(0,5 бала)**
- Вміння правильно та безпечно переміщувати пацієнта в положенні лежачі у ліжку; **(3 бала)**
- Вміння правильно розміщувати подушки; **(3 бала)**

- Вміння правильно розміщувати та використовувати рукави для переміщення; **(3 бала)**
- Вміння передавати свої знання. **(3 бала)**

Номер сценарію 3.

Назва навички: Позичіонування пацієнта у ліжку (зміна положення пацієнта у ліжку залежно від розташування на ліжку – вище до подушки, ближче до краю ліжка і т.д.)

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – вище до подушки.
5. Продемонструйте варіант зміни положення пацієнта у ліжку – ближче до краю ліжка.
6. Простежте виконання родичами даного завдання.
7. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
8. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
9. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; **(0,5 бала)**
- Вміння правильно та безпечно переміщувати пацієнта у ліжку; **(3 бала)**
- Вміння правильно розташовувати подушки; **(3 бала)**
- Вміння правильно фіксувати пацієнта під час переміщення; **(3 бала)**
- Вміння передавати свої знання. **(3 бала)**

Номер сценарію 4.

Назва навички: Підбір візка для пацієнта, основні критерії підбору візка

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Визначити тип візка, який потрібен пацієнту залежно від його захворювання та функціонального стану.
5. Пояснити пацієнту, що він має прийняти положення сидячи або допомогти йому (залежно від функціонального стану).
6. Підійти до пацієнта з сантиметровою стрічкою.
7. Розпочати знімати заміри з пацієнта, занотовуючи їх.
8. Відповідно до замірів рекомендувати певний тип та розмір візка.
9. Закінчити виконання навички.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; **(0,5 бала)**
- Вміння правильно визначати тип візка; **(3 бала)**
- Вміння правильно користуватися сантиметровою стрічкою; **(3 бала)**

- Вміння правильно знімати заміри з пацієнта; (3 бала)
- Вміння передавати свої знання. (3 бала)

Номер сценарію 5.

Назва навички:Переміщення пацієнта з положення сидячи в положення стоячи.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся;
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Пояснити пацієнту, що він має прийняти положення сидячи або допомогти йому (залежно від функціонального стану).
5. Підійти до пацієнта зі слабого або ураженого боку.
6. Розташувати коліна пацієнта разом, стопи на рівні плечей.
7. Руки пацієнта скласти разом на його стегнах.
8. Сильну руку пацієнта дати асистенту для додаткової підтримки.
9. Своїми колінами зафіксувати коліна пацієнта.
10. Двома руками обхопити пацієнта за страхувальний ремінь, пояс або штани в ділянці попереку.
11. Далі присісти таким чином, щоб подати свій таз якомога глибше і далі від пацієнта, і пацієнт з вашою допомогою або підтримкою має перейти в положення стоячи.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; (0,5 бала)
- Вміння правильно та безпечно переміщувати пацієнта в положенні сидячі у ліжку; (3 бала)
- Вміння правильно фіксувати пацієнта під час переміщення; (3 бала)
- Вміння правильно розміщувати та використовувати страхувальний ремінь, пояс або штани в ділянці попереку для переміщення; (3 бала)
- Вміння передавати свої знання. (3 бала)

VII СТАНЦІЯ «ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ЗАГРОЗЛИВИХ ДЛЯ ЖИТТЯ СТАНАХ» (ауд.7б - I поверх)

Обладнання: турнікет (жгут-турнікет), бинти (кровоспинні / еластичні), гемостатичні серветки / порошки, проміжна пов'язка (pressure dressing), марля, стерильні серветки, ножиці медичні (тактичні), рукавички одноразові, маркер, охолоджувальні спреї / гелі, чиста вода або фізіологічний розчин (0,9% NaCl), гель або пов'язка з гідрогелем, антигістамінні препарати, шини для іммобілізації, бланки для заповнення і оцінки результатів, олівці або ручки.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: Невідкладна долікарська допомога при венозних артеріальних кровотечах. Методи тимчасової зупинки кровотеч. Правила накладання джгута, турнікету.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Забезпечте власну безпеку.

3. Оцініть стан постраждалого.
4. Визначте тип кровотечі.
5. Виконайте тимчасову зупинку кровотечі: Венозна – тиснуча пов'язка, підняття кінцівки. Артеріальна – пальцевий тиск, джгут.
6. Накладіть джгут/турнікет (за потреби): вище рани, з фіксацією часу.
7. Викличіть швидку допомогу (103).
8. Контролюйте стан постраждалого до прибуття лікарів.
9. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
10. Очікуйте дзвінка, поки екзаменатор оцінює вашу роботу.
11. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. **(0,5 бала)**
- Вміння визначати тип кровотечі (артеріальна / венозна). **(3 бала)**
- Вміння розпізнавати ознаки масивної крововтрати (блідість, холодний піт, тахікардія, втрата свідомості). **(3 бала)**
- Вміння оцінювати рівень свідомості, дихання, пульс. **(3 бала)**
- Вміння будувати алгоритм дій при венозних та артеріальних кровотечах. **(3 бала)**

Номер сценарію 2.

Назва навички: Невідкладна долікарська допомога при зупинці дихання та кровообігу. Правила та техніка проведення непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень.

Алгоритм дій студента:

9. Привітайтеся, чітко представтеся;
10. Забезпечте власну безпеку.
11. Перевірте, чи безпечне місце для надання допомоги.
12. Підійдіть до постраждалого, звернутися до нього (перевірка свідомості):
«Ви мене чуєте? Що сталося?»
13. Оцініть дихання протягом 10 секунд: якщо дихання відсутнє або **ненормальне (агональне, рідке)**.
14. Зателефонуйте 103 або попросити когось викликати.
15. Почніть серцево-легеневу реанімацію (СЛР).
16. Контролюйте стан постраждалого до прибуття лікарів.
17. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
18. Очікуйте дзвінка, поки екзаменатор оцінює вашу роботу.
19. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. **(0,5 бала)**
- Вміння визначати відсутність свідомості та дихання. **(3 бала)**
- Вміння виконувати базову СЛР згідно з алгоритмом. **(3 бала)**
- Вміння виконувати якісні компресії грудної клітки. Проводити ШВЛ методом «рот у рот» або «рот у ніс» **(3 бала)**

- Вміння дотримуватись гігієни та безпеки під час реанімації. (3 бала)

Номер сценарію 3.

Назва навички: Невідкладна долікарська допомога при термічних ураженнях.

Методи визначення ступеня опіків та їх класифікація.

Алгоритм дій студента:

- 10.Привітайтеся, чітко представтеся.
- 11.Забезпечте власну безпеку.
- 12.Оцініть стан постраждалого. Свідомість, дихання, кровообіг. Визначте наявність та глибину опіків. Визначити площу ураження (правило дев'яток / долоні).
- 13.Проведіть першу допомогу. Охолодити уражену ділянку. Накрити стерильною пов'язкою (сухою).
- 14.При великих або глибоких опіках – укрийте постраждалого теплою ковдрою (ризик гіпотермії).
- 15.Забезпечте рясне пиття (при свідомості).
- 16.При болю – за можливості дайте знеболювальне (парацетамол, ібупрофен).
- 17.Викличіть швидку допомогу (103).
- 18.Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
- 19.Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
- 20.Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (0,5 бала)
- Вміння розпізнати ступінь і площу опіку. (3 бала)
- Вміння надати адекватну першу допомогу. (3 бала)
- Вміння застосувати правильні методи охолодження. (3 бала)
- Вміння будувати алгоритм дій. (3 бала)

Номер сценарію 4.

Назва навички: Невідкладна допомога при алергічних реакціях.

Алгоритм дій студента:

- 10.Привітайтеся, чітко представтеся.
- 11.Оцініть стан постраждалого.
- 12.З'ясуйте наявність алергену (ліки, їжа, укуси, контакт).
- 13.Перевірте свідомість, дихання, пульс.
- 14.Усуньте контакт з алергеном.
- 15.Надайте першу допомогу залежно від тяжкості реакції.
- 16.Викличіть швидку допомогу (103).
- 17.Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
- 18.Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
- 19.Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички. (0,5 бала)
- Вміння розпізнати ступінь тяжкості алергічної реакції. (3 бала)

- Вміння коректно надавати допомогу при алергічних. (3 бала)
- Вміння викликати швидку та передати повну інформацію. (3 бала)
- Вміння забезпечити безпеку пацієнта до приїзду фахівців. (3 бала)

Номер сценарію 5.

Назва навички: Невідкладна долікарська допомога при переломах та вивихах.

Алгоритм дій студента:

12. Привітайтеся, чітко представтеся.
13. Визначте ознаки перелому або вивиху. **Ознаки перелому:** різкий біль у місці травми, набряк, деформація, синці, неможливість рухати кінцівкою, відкрита рана з уламками кістки (відкритий перелом). **Ознаки вивиху:** біль у суглобі, обмеження або повна відсутність рухів, вимушене положення кінцівки, припухлість, вкорочення або видовження кінцівки.
14. Забезпечте безпеку місця події.
15. Оцініть стан постраждалого.
16. Знерухомте (імобілізація) постраждалого.
17. Надайте знеболення для постраждалого (за можливості).
18. Викликати швидку допомогу (103).
19. Підсумуйте виконання даного завдання та наголосіть на ключові моменти.
20. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
21. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички; (0,5 бала)
- Вміння розпізнати перелом і вивих. (3 бала)
- Вміння надавати першу допомогу без шкоди. (3 бала)
- Вміння знерухомлювати травмовану ділянку. (3 бала)
- Вміння застосувати імпровізовані або стандартні шини. (3 бала)

VIII СТАНЦІЯ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В НЕВРОЛОГІЇ» (ауд.4б – II поверх)

Обладнання: стіл, стілець, кушетка, неврологічний молоточок з голкою і пензликом, секундомір, аркуш, бланки для заповнення і оцінки результатів, олівці або ручки, склянка з водою, прищепка, гребінець, крейда.

Максимальний бал – 12,5.

Номер сценарію 1.

Назва навички: Оцінка глибоких рефлексів нижньої кінцівки (сухожилкові рефлекси).

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Пояснити пацієнту процедуру проведення тестування.
5. Провести тестування.
6. Оцінити отримані результати тестування.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Пояснити пацієнту, що він має прийняти таке положення: сидячи на кушетці; ноги не достають до підлоги; руки вільно лежать на колінах.
2. Підійти до пацієнта з боку досліджуваної нижньої кінцівки.
3. Неврологічний молоточок знаходиться у провідній руці.
4. Попросити пацієнта максимально (наскільки можливо) розслабити м'язи нижньої кінцівки.
5. Нанести 2-3 легких коротких удари по сухожилку чотирьохголового м'яза.
6. Назвати правильно рух, що виконується за рахунок скорочення чотирьохголового м'яза – «розгинання ноги в колінному суглобі».
7. Легко підтримувати знизу стопу пацієнта у горизонтальному положенні.
8. Нанести 2-3 легких удари по ахілловому сухожилку.
9. Назвати правильно рух, що виконується за рахунок скорочення трьохголового м'язу гомілки – «розгинальний рух стопи».
10. Оцінити та порівняти пари рефлексів. З'ясувати вид ураження мотонейрону (верхній чи нижній).

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 2.

Назва навички: Модифікована шкала спастичності Ашфорт.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Пояснити пацієнту процедуру проведення тестування.
5. Провести тестування.
6. Оцінити отримані результати тестування.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Пояснити пацієнту, що він має прийняти положення лежачи на спині на кушетці.
2. Підійти до пацієнта з ураженого боку.
3. Перевірити спастичність м'язів спини та верхньої кінцівки. Для цього здійснити рухи верхньою кінцівкою: згинання-розгинання, відведення-приведення, супінація-пронація.
4. Підійти до пацієнта зі здорового боку і повторити теж саме.
5. Попросити пацієнта повторити такі ж самі дії (якщо це можливо) самостійно.
6. Підійти до пацієнта з ураженого боку.
7. Перевірити спастичність м'язів нижньої кінцівки. Для цього здійснити рухи в гомілково-стопному суглобі: згинання-розгинання; у колінному суглобі:

згинання-розгинання; у кульшовому суглобі: відведення-приведення, колові рухи.

8. Оцінити результат виконання тесту за п'ятибальною шкалою. Результат оцінювання занести у бланк відповідей.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 3.

Назва навички: Тест 4 квадрати

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Пояснити пацієнту процедуру проведення тестування.
5. Провести тестування.
6. Оцінити отримані результати тестування.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Пояснити пацієнту, що під час виконання тесту його обидві ноги повинні торкатися підлоги в кожній клітинці та виконувати всю послідовність тесту обличчям вперед (якщо це можливо). Якщо ні, то дозволяється повернутися, щоб вступити в наступну клітинку.
2. Якщо пацієнт має допоміжний засіб пересування, то цей засіб має бути внесений у протокол.
3. Пояснити пацієнту, що він повинен стати в перший квадрат та по готовності починати проходити всі квадрати по черзі в один та інший бік.
4. Розташувати пацієнта в клітинці №1, напроти клітинки №2.
5. Попросити пацієнта якомога швидше увійти в кожну клітинку обома ногами в наступній послідовності: 2-3-4-1-4-3-2-1.
6. Починати відлік часу секундоміром як тільки нога пацієнта опинилася на клітинці №2 і закінчити відлік часу як тільки обидві ноги пацієнта знаходяться в клітинці №1.
7. Результати тесту записати у бланк відповідей. Час реєстрації тесту 5 хв.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методику процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

Номер сценарію 4.

Назва навички: Тест для руки Френчай.

Алгоритм дій студента:

1. Привітайтеся, чітко представтеся.
2. Виясніть, як звертатися до пацієнта та до родичів.
3. Поясніть мету вашого візиту для пацієнта та родичів.
4. Пояснити пацієнту процедуру проведення тестування.
5. Провести тестування.
6. Оцінити отримані результати тестування.
7. Підійдіть до екзаменатора для оцінки вашої роботи.
8. Після дзвінка перейдіть на наступну станцію.

Виконання навички:

1. Пояснити пацієнту, що він має прийняти положення сидячи або допомогти йому (в залежності від функціонального стану пацієнта).
2. Попросити пацієнта зайняти вихідне положення за столом поклавши руки на коліна.
3. Пояснити і продемонструвати пацієнту, що для першого завдання він повинен взяти лінійку і з її допомогою накреслити лінію, тримаючи олівець в іншій (неураженій) руці. Завдання вважається виконаним успішно, якщо лінійка утримується стабільно.
4. Визначити оцінку та записати її.
5. Пояснити і продемонструвати пацієнту, що для другого завдання він повинен взяти в руку склянку, поставлену вертикально на відстані 15-30 см від краю столу, підняти на висоту близько 30 см і потім опустити на місце.
6. Визначити оцінку та записати її.
7. Пояснити і продемонструвати пацієнту, що для третього завдання він повинен взяти склянку, наполовину наповнену водою і яка стоїть на відстані 15-30 см від краю столу, надпити води і поставити склянку на місце.
8. Визначити оцінку та записати її.
9. Пояснити і продемонструвати пацієнту, що для четвертого завдання він повинен зняти, а потім поставити на попереднє місце прищипку, закріплену на вертикальному кілочку, не упустивши її.
10. Визначити оцінку та записати її.
11. Пояснити пацієнту, що для п'ятого завдання він повинен причесати волосся (або імітувати причісування). Пацієнт повинен розчесати волосся на маківці, на потилиці, з правого і лівого боку.
12. Визначити оцінку та записати її.

Результати навчання, які оцінюються:

- Вміння застосовувати комунікативні навички (2,5 б.).
- Знати методіку процедури тестування (2,5 б.).
- Вміння правильно оцінити результати тестування (2,5 б.).
- Здатність керувати процедурою обстеження (2,5 б.).
- Здатність обстежувати і визначати проблеми та порушення (2,5 б.).

КОНТРОЛЬНИЙ ЛИСТ (CHECK-LIST)

здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
групи _____

Станція №1. Функціональні проби.

Дата складання практично орієнтованого іспиту _____

№	П.І.П	Індивідуальний ідентифікаційний номер здобувача	Отримані бали	Примітка
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Екзаменатор _____

Маршрутний лист № _____

Індивідуальний ідентифікаційний номер

здобувача ступеня вищої освіти бакалавр
за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

для складання практично орієнтованого іспиту

« ____ » _____ 20 ____ року

№	Номер аудиторії	Дисципліна, що складається на станції	Час проходження	Відмітка викладача-контролера про відвідання станції
1.	6а	Функціональні проби.		
2.	7а	Терапевтичні вправи при різних захворюваннях.		
3.	6б	Оцінка стану пацієнта.		
4.	4а	Фізична терапія в ортопедії та травматології.		
5.	2	Фізіотерапевтичні маніпуляції.		
6.	5	Позиціонування і засоби пересування.		
7.	7б	Долікарська медична допомога при загрозливих для життя станах.		
8.	4б	Фізична терапія в неврології.		

Технічний секретар _____

п.п.п

підпис

Маршрутний лист станції ОСП(К)І фізична терапія, ерготерапія

Студент	10 хвилинні проміжки							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ФТ-41/1	1	2	3	4	5	6	7	8
ФТ-41/2	2	3	4	5	6	7	8	1
ФТ-41/3	3	4	5	6	7	8	1	2
ФТ-41/4	4	5	6	7	8	1	2	3
ФТ-41/5	5	6	7	8	1	2	3	4

ФТ-41/6	6	7	8	1	2	3	4	5
ФТ-41/7	7	8	1	2	3	4	5	6
ФТ-41/8	8	1	2	3	4	5	6	7
ФТ-41/9	1	2	3	4	5	6	7	8
ФТ-41/10	2	3	4	5	6	7	8	1

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

1. Козьолкін ОА, Візір ІВ, Сікорська МВ, Лапонов ОВ. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями нервової системи: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗДМУ; 2019. 183 с.
2. Ольховик А. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навч. посіб. [Інтернет]. Суми: СумДУ; 2018 [цитовано 2021 Квіт. 19]. 146 с.
3. Остроушко О, Попадюха Ю. Обстеження функціональних можливостей опорно- рухового апарату для визначення ефективності реабілітаційних заходів при вогнепальних ураженнях плечового суглобу. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2016;3К1(70)16:135-8.
4. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – Київ, 2022. – 164 с.
5. Терапевтичні вправи: навчальний посібник / Ольга Єжова, Катерина Тимрук- Скоропад, Любов Ціж, Ольга Ситник. Житомир: ПП "Євро-Волинь", 2021. 150 с.
6. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної, третинної медичної допомоги та медичної реабілітації «Геморагічний інсульт» (Додатки). Практична ангіологія [Інтернет]. 2013 [цитовано 2021 Серп. 09];3(62).

Інформаційні ресурси в Інтернеті для підготовки

до ОСКІ відеоматеріали платформ:

1. «Фізіоенот» каналу YouTube.
<https://www.youtube.com/channel/UC51DkJkKUNuMc3C-ZQmyUqg>
2. PrimeRehab <https://rehabprime.com/>
3. Physio-pedia <https://members.physio-pedia.com/>
4. Physiotutors: <https://www.physiotutors.com/>
5. Primerehab: <https://primerehab.co.uk/>
6. American Physical Therapy Association
<https://www.youtube.com/user/APTAvideo>